

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2020/1766**od 25. studenoga 2020.****o utvrđivanju vremenski ograničene jednakovrijednosti regulatornog okvira koji se u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske primjenjuje na središnje depozitorije vrijednosnih papira, u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 25. stavak 9.,

budući da:

- (1) Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske („Ujedinjena Kraljevina”) dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. Unija i Ujedinjena Kraljevina 17. listopada 2019. postigle su Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz Unije ⁽²⁾ („Sporazum o povlačenju”), s revidiranim Protokolom o Irskoj/Sjevernoj Irskoj te revidiranom Političkom izjavom ⁽³⁾. U skladu s tim sporazumom i nakon što ga je Zastupnički dom Ujedinjene Kraljevine ratificirao, Europski parlament donio, a Vijeće sklopilo, Ujedinjena Kraljevina postala je 1. veljače 2020. treća zemlja i pravo Unije prestat će se primjenjivati na nju i u njoj 31. prosinca 2020.
- (2) Središnji depozitoriji vrijednosnih papira posrednici su na financijskim tržištima. Usluge evidentiranja vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku („bilježničke usluge”) i vođenja računa vrijednosnih papira na najvišoj razini („usluge središnjeg vođenja računa”) pridonose transparentnosti i zaštita su ulagateljima jer se njima jamči cjelovitost izdanja i sprječava nepotrebno stvaranje ili smanjenje broja izdanih vrijednosnih papira. Središnji depozitoriji vrijednosnih papira upravljaju i sustavima za namiru, koji jamče pravilnu i pravovremenu namiru vrijednosnih papira. Te su funkcije ključne za postupke poravnanja i namire nakon trgovanja. Sustavi za namiru vrijednosnih papira iznimno su važni i za monetarnu politiku jer su u velikoj mjeri uključeni u pribavljanje kolaterala za operacije monetarne politike.
- (3) Od 1. siječnja 2021. središnji depozitoriji vrijednosnih papira osnovani u Ujedinjenoj Kraljevini („središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine”) smatrat će se središnjim depozitorijima vrijednosnih papira treće zemlje u smislu Uredbe (EU) br. 909/2014. Kao takvi moći će pružati bilježničke usluge i usluge središnjeg vođenja računa za financijske instrumente koncipirane na temelju prava države članice samo ako ih Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala („ESMA”) prizna u skladu s člankom 25. te uredbe. U suprotnom, središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine izdavateljima iz Unije neće moći pružati bilježničke usluge i usluge središnjeg vođenja računa za prenosive vrijednosne papire koncipirane na temelju prava države članice. U toj bi situaciji izdavatelji iz Unije privremeno mogli imati poteškoća s ispunjavanjem svojih pravnih obveza jer središnji depozitoriji vrijednosnih papira koji imaju odobrenje za rad u Uniji („središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Unije”) zasad ne nude usluge koje pružaju središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine u vezi s vrijednosnim papirima trgovačkih društava i fondovima čijim se udjelima trguje na burzi koncipiranima na temelju nacionalnog prava Irske („irski vrijednosni papiri trgovačkih društava i fondovi čijim se udjelima trguje na burzi”). Stoga je opravdano i u interesu Unije i njezinih država članica osigurati da središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine mogu tijekom ograničenog razdoblja nakon 31. prosinca 2020. nastaviti pružati usluge u Uniji.
- (4) ESMA može priznati središnji depozitorij vrijednosnih papira osnovan u trećoj zemlji samo ako Komisija donese provedbeni akt kojim se utvrđuje da su pravni i nadzorni aranžmani kojima se uređuje taj središnji depozitorij vrijednosnih papira jednakovrijedni zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 909/2014. Zbog rizika od povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije bez sklapanja sporazuma o povlačenju Komisija je Provedbenom

⁽¹⁾ SL L 257, 28.8.2014., str. 1.

⁽²⁾ Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.).

⁽³⁾ Politička izjava kojom se uspostavlja okvir za buduće odnose Europske unije i Ujedinjene Kraljevine (SL C 34, 31.1.2020., str. 1.).

odlukom (EU) 2018/2030 (*) utvrdila jednakovrijednost pravnog i nadzornog okvira Ujedinjene Kraljevine za razdoblje do 30. ožujka 2021. Budući da je Sporazum o povlačenju sklopljen, ta se provedbena odluka nikad nije počela primjenjivati. Središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Unije znatno su napredovali u razvoju usluga povezanih s irskim vrijednosnim papirima trgovačkih društava i fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, kako bi se izdavateljima iz Unije omogućilo da prenesu svoje pozicije, ali taj postupak neće biti potpuno dovršen do 31. prosinca 2020., kad se pravo Unije prestaje primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini. Stoga je nužno i u interesu Unije i njezinih država članica utvrditi da se pravni i nadzorni aranžmani kojima se uređuju središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine tijekom razdoblja od šest mjeseci smatraju jednakovrijednima zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 909/2014.

- (5) U skladu s člankom 25. stavkom 9. Uredbe (EU) br. 909/2014, da bi se utvrdilo da su pravni i nadzorni aranžmani treće zemlje u odnosu na središnje depozitorije vrijednosnih papira osnovane u toj trećoj zemlji jednakovrijedni onima utvrđenima u toj uredbi, moraju biti ispunjena tri uvjeta.
- (6) Prvi je da se pravnim i nadzornim aranžmanima treće zemlje mora zajamčiti da središnji depozitoriji vrijednosnih papira u toj trećoj zemlji ispunjavaju pravno obvezujuće zahtjeve koji su zapravo jednakovrijedni zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 909/2014. Do isteka prijelaznog razdoblja 31. prosinca 2020. središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine moraju ispunjavati zahtjeve propisane u Uredbi (EU) br. 909/2014. Ujedinjena Kraljevina prenijela je 26. lipnja 2018. u svoje nacionalno pravo odredbe Uredbe (EU) br. 909/2014 i one proizvode pravne učinke od isteka prijelaznog razdoblja.
- (7) Drugi je uvjet da se pravnim i nadzornim aranžmanima treće zemlje mora zajamčiti da središnji depozitoriji vrijednosnih papira osnovani u toj trećoj zemlji podliježu stvarnom i neprekidnom nadzoru, praćenju i provedbi. Do isteka prijelaznog razdoblja 31. prosinca 2020. središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine pod nadzorom su Središnje banke Ujedinjene Kraljevine (Bank of England), kako je utvrđeno nacionalnim pravom Ujedinjene Kraljevine u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014. Prijenosom odredaba iz Uredbe (EU) br. 909/2014 u nacionalno pravo Ujedinjene Kraljevine Središnja banka Ujedinjene Kraljevine ostaje odgovorna za nadzor središnjih depozitorija vrijednosnih papira nakon isteka prijelaznog razdoblja i zasad nema naznaka da su predviđene bitne izmjene tog nadzora.
- (8) Treći je uvjet da se pravnim okvirom treće zemlje mora propisati učinkovit jednakovrijedan sustav za priznavanje središnjih depozitorija vrijednosnih papira kojima je izdano odobrenje za rad u skladu s pravnim sustavom treće zemlje. To je postignuto prijenosom odredaba iz članka 25. Uredbe (EU) br. 909/2014 u nacionalno pravo Ujedinjene Kraljevine. Nadalje, Ujedinjena Kraljevina uvela je posebne prijelazne odredbe kojima se središnjim depozitorijima vrijednosnih papira treće zemlje omogućuje pružanje bilježničkih usluga i usluga središnjeg vođenja računa u Ujedinjenoj Kraljevini tijekom razdoblja od najmanje šest mjeseci nakon što Ujedinjena Kraljevina utvrdi jednakovrijednost okvira te treće zemlje.
- (9) Stoga se može zaključiti da pravni i nadzorni aranžmani Ujedinjene Kraljevine koji će se nakon isteka prijelaznog razdoblja iz članka 126. Sporazuma o povlačenju primjenjivati na središnje depozitorije vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine ispunjavaju uvjete iz članka 25. stavka 9. Uredbe (EU) br. 909/2014.
- (10) Ova se Odluka temelji na trenutačno dostupnim informacijama o pravnim i nadzornim aranžmanima koji će se od 1. siječnja 2021. primjenjivati na središnje depozitorije vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine. Budući da je Ujedinjena Kraljevina najavila da u svoje nacionalno pravo neće uključiti određene zahtjeve utvrđene pravnim okvirom Unije koji će tek stupiti na snagu, pravni i nadzorni aranžmani koji su trenutačno na snazi u Ujedinjenoj Kraljevini mogu se smatrati jednakovrijednima samo tijekom ograničenog razdoblja. S obzirom na najavu Ujedinjene Kraljevine o budućoj različitosti pravnih i nadzornih aranžmana koji se primjenjuju na središnje depozitorije vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine, od sudionika na tržištu očekuje se da se pripreme za situaciju da u tom području neće biti donesena nova odluka o jednakovrijednosti.
- (11) Sklapanjem sveobuhvatnih i učinkovitih sporazuma o suradnji između ESMA-e i Središnje banke Ujedinjene Kraljevine u skladu s člankom 25. stavkom 10. Uredbe (EU) br. 909/2014 postiže se proaktivna razmjena informacija i koordinacija nadzornih aktivnosti. Konkretno, tim se sporazumima ESMA-i mora omogućiti izravan i kontinuiran pristup svim informacijama koje zatraži, i to u svim situacijama, uključujući one izvanredne. Osim

(*) Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/2030 od 19. prosinca 2018. o utvrđivanju vremenski ograničene istovrijednosti regulatornog okvira koji se u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske primjenjuje na središnje depozitorije vrijednosnih papira, u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 325, 20.12.2018., str. 47.).

toga, sporazumima o suradnji ESMA-i se omogućuje da razmjenjuje sve relevantne informacije s tijelima iz članka 25. stavka 5. Uredbe (EU) br. 909/2014 za potrebe savjetovanja s tim tijelima o priznavanju središnjih depozitorija vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine ili kad su tim tijelima te informacije potrebne radi obavljanja njihovih nadzornih zadaća.

- (12) Od tijela Ujedinjene Kraljevine očekuje se da Uniju obavijeste o svim izmjenama pravnog ili nadzornog okvira Ujedinjene Kraljevine koje utječu na pružanje bilježničkih usluga i usluga središnjeg vođenja računa u Ujedinjenoj Kraljevini. Komisija će u suradnji s ESMA-om pratiti sve izmjene pravnih i nadzornih aranžmana koje utječu na pružanje takvih usluga u Ujedinjenoj Kraljevini, tržišna kretanja te učinkovitost suradnje u području nadzora, uključujući promptnu razmjenu informacija između ESMA-e i Središnje banke Ujedinjene Kraljevine. Komisija može u svakom trenutku preispitati svoju odluku ako na temelju relevantnih pokazatelja bude smatrala da je potrebno ponovno ocijeniti jednakovrijednost utvrđenu ovom Odlukom, među ostalim ako tijela Ujedinjene Kraljevine djelotvorno ne surađuju, ne omogućuju učinkovitu procjenu rizika povezanih sa središnjim depozitorijima vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine za Uniju ili njezine države članice ili ako se mjerama koje poduzimaju središnji depozitoriji vrijednosnih papira iz Ujedinjene Kraljevine ili Središnja banka Ujedinjene Kraljevine promiče nepropisno i nepošteno tržišno natjecanje.
- (13) U interesu Unije i njezinih država članica te kako bi se središnjim depozitorijima vrijednosnih papira iz Unije dalo dovoljno vremena da dodatno razviju ponudu usluga povezanih s irskim vrijednosnim papirima za trgovačka društva i fondovima čijim se udjelima trguje na burzi, a izdavateljima iz Unije dovoljno vremena za prijenos pozicija u središnje depozitorije vrijednosnih papira iz Unije, ova bi Odluka trebala prestati važiti šest mjeseci nakon datuma početka primjene.
- (14) Ova bi Odluka trebala hitno stupiti na snagu kako bi se izdavateljima iz Unije zajamčila pravna sigurnost prije isteka prijelaznog razdoblja predviđenog Sporazumom o povlačenju. Trebala bi se početi primjenjivati sljedećeg dana od dana prestanka primjene prava Unije na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini.
- (15) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 25. Uredbe (EU) br. 909/2014, pravni i nadzorni aranžmani Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske koji se primjenjuju na središnje depozitorije vrijednosnih papira koji su već osnovani i imaju odobrenje za rad u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske smatraju se jednakovrijednima zahtjevima propisanim Uredbom (EU) br. 909/2014.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Prestaje važiti 30. lipnja 2021.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. studenoga 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN